

Brussel, 10.9.2013
COM(2013) 621 final

2013/0303 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 718/1999 van de Raad van 29 maart 1999
betreffende het beleid ten aanzien van de capaciteit van de communautaire
binnenvaartvloot met het oog op de bevordering van het vervoer over de binnenwateren**

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

Bij Verordening (EG) nr. 718/1999 van de Raad van 29 maart 1999 betreffende het beleid ten aanzien van de capaciteit van de communautaire binnenvaartvloot met het oog op de bevordering van het vervoer over de binnenwateren¹ is een reguleringsmechanisme ingevoerd om de capaciteit van de binnenvaartvloot te beheren. De "oud voor nieuw-regeling" moest voorkomen dat de overcapaciteit op de Europese binnenvaartmarkt verder zou toenemen. In april 2003 werd de "oud voor nieuw-regeling" omgevormd tot een waakmechanisme dat kan worden geactiveerd in geval van ernstige verstoringen van de markt als bedoeld in Richtlijn 96/75/EG².

In het kader van hun beleid inzake vlootcapaciteit hebben alle lidstaten waarvan de waterwegen in verbinding staan met die van een andere lidstaat en waarvan de tonnage van de totale vloot meer dan 100000 ton bedraagt op grond van artikel 3 van Verordening (EG) nr. 718/1999 een fonds voor de binnenvaart opgericht (het reservefonds).

De reservefondsen werden gefinancierd met de financiële overschotten van de structurele saneringsacties, die op 28 april 1999 werden stopgezet, en de speciale bijdragen die in het kader van de "oud voor nieuw-regeling" werden betaald. Zij werden uitsluitend gespijsd met financiële bijdragen van de binnenvaartsector en hun totale waarde bedraagt op dit moment ongeveer 35 miljoen euro.

De fondsen worden beheerd door de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaten overeenkomstig hun nationale wetgeving en met hun eigen administratieve middelen. Overeenkomstig artikel 3, lid 2, van Verordening (EG) nr. 718/1999 gebeurt dat in overleg met de nationale organisaties die de binnenvaart vertegenwoordigen.

Overeenkomstig artikel 3, leden 4 en 5, van de verordening mogen de reservefondsen slechts in twee gevallen³ worden gebruikt:

Geval A. In geval van ernstige verstoring van de markt als bedoeld in artikel 7 van Richtlijn 96/75/EG kan de Commissie, op verzoek van een lidstaat, passende maatregelen nemen, met name maatregelen die iedere verdere toename van de op de betrokken markt aangeboden vervoerscapaciteit moeten tegengaan.

Overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EG) nr. 718/1999 moet het begrip "passende maatregelen" worden geïnterpreteerd als de tijdelijke herinvoering van de "oud voor nieuw-regeling", al dan niet aangevuld met structurele saneringsmaatregelen zoals de betaling van slooppremies uit de reservefondsen.

Geval B. Op unaniem verzoek van de organisaties die de binnenvaart vertegenwoordigen. In dat geval mag een lidstaat de maatregelen nemen als bedoeld in artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999.

In het kader van de modernisering en herstructurering van de vloten in de Unie kunnen de volgende maatregelen worden genomen om de milieu- en veiligheidssituatie te verbeteren:

---

¹ PB L 90 van 2.4.1999, blz. 1.

² Richtlijn 96/75/EG van de Raad van 19 november 1996 houdende voorschriften inzake bevrachting en prijsvorming in de sector nationaal en internationaal goederenvervoer over de binnenwateren in de Gemeenschap (PB L 304 van 27.11.1996, blz. 12).

³ In Duitsland en Nederland is de opbrengst van de fondsen wel gebruikt om steun aan de binnenvaart te verlenen, met name om innovatie te ondersteunen (NL) en om aan boord van een opleidingsschip een beroepsopleiding te verzorgen voor werknemers in de binnenvaart (DE). De reservefondsen zelf zijn echter nooit gebruikt.

- de vervroegde pensionering of de overschakeling naar een andere economische bedrijvigheid vergemakkelijken voor ondernemers van vervoer over de binnenwateren die zich uit dit beroep terugtrekken;
- voor de werknemers die de binnenvaart verlaten, acties inzake beroepsopleiding of omscholing organiseren;
- schipper-eigenaars aanmoedigen om commerciële samenwerkingsverbanden te sluiten;
- de technische aanpassing van de schepen stimuleren met het oog op de verbetering van de arbeidsomstandigheden en de naleving van de technische veiligheidseisen; en
- de vakbekwaamheid van de binnenschippers verbeteren om de verdere ontwikkeling en de toekomst van het beroep te verzekeren.

Tot dusver zijn de middelen van de reservefondsen nog nooit gebruikt. In 2009 heeft Nederland de Commissie in kennis gesteld van een vermeende ernstige verstoring van de binnenvaartmarkt en gevraagd passende maatregelen te nemen overeenkomstig Richtlijn 96/75/EG (geval A). Op basis van de verstrekte informatie kon de Commissie echter niet bevestigen dat er sprake was van een ernstige verstoring van de markt in de zin van de richtlijn.

De Europese vertegenwoordigende organisaties hebben de Commissie in 2003 gecontacteerd om te informeren naar de mogelijkheden om de fondsen te gebruiken (geval B). De voorgestelde maatregelen vielen echter buiten het bestek van artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

De Commissie heeft bij de vertegenwoordigende organisaties op 11 april 2013 geïnformeerd naar de redenen waarom de reservefondsen nog nooit zijn gebruikt, terwijl de sector krimpt, en naar mogelijke oplossingen. De sector heeft bevestigd dat het beperkte opzet van artikel 8 een belemmering vormt voor het gebruik van de fondsen en pleit voor een uitbreiding van de werkingssfeer van het artikel, zodat alle bemanningsleden die de sector verlaten gebruik kunnen maken van de bestaande maatregelen voor beroepsopleiding of omscholing van werknemers. Op grond van het huidige artikel kunnen schipper-eigenaars, die een belangrijk deel van de sector vertegenwoordigen, geen beroep doen op financiering, terwijl zij dezelfde opleidingsbehoeften hebben als andere werknemers. De betrokken actoren vinden voorts dat maatregelen moeten worden genomen ter versterking van de brancheorganisaties, die de versnippering van de sector kunnen helpen tegengaan. Voorts denken zij dat het nuttig zou zijn werk te maken van de modernisering van de schepen en de vloot aan te passen aan de technische vooruitgang op milieugebied, verwijzend naar de milieuprestaties van de sector inzake emissies ten opzichte van andere vervoerswijzen.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

De maatregelen als bedoeld in artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 hebben alleen betrekking op sociale aspecten. Die maatregelen moeten echter worden verbreed om de opleidingsregeling te verruimen, de organisatie van de sector te versterken en een gunstig klimaat te scheppen voor innovatie en betere milieuprestaties.

Derhalve wordt voorgesteld de in artikel 8 bedoelde maatregelen als volgt uit te breiden:

- het mogelijk maken om opleiding en omscholing te organiseren voor alle bemanningsleden uit de sector en niet alleen voor werknemers (of arbeiders);
- het mogelijk maken om steun te verlenen om de brancheorganisaties op EU-niveau te versterken; en
- innovatie van schepen en de aanpassing daarvan aan de technologische vooruitgang op milieugebied aanmoedigen.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**tot wijziging van Verordening (EG) nr. 718/1999 van de Raad van 29 maart 1999
betreffende het beleid ten aanzien van de capaciteit van de communautaire
binnenvaartvloot met het oog op de bevordering van het vervoer over de binnenwateren**

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité⁴,

Gezien het advies van het Comité van de Regio's⁵,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- 1) Bij Verordening (EG) nr. 718/1999 is het beleid vastgesteld inzake de capaciteit van schepen voor het vervoer van goederen over de waterwegen in de lidstaten.
- 2) In het kader van de modernisering en herstructurering van de vloten moeten sociale maatregelen worden genomen ten behoeve van werknemers die de binnenvaart willen verlaten of willen overstappen naar een andere bedrijfstak, aangevuld met maatregelen om het samengaan van ondernemingen te stimuleren, de vakbekwaamheid van de schippers te verbeteren en de technische aanpassing van de schepen te bevorderen.
- 3) Indien de vertegenwoordigende binnenvaartorganisaties daar unaniem om verzoeken, kan hiervoor een beroep worden gedaan op het reservefonds dat is ingesteld in elke lidstaat waarvan de waterwegen in verbinding staan met die van een andere lidstaat en waarvan de tonnage van de vloot meer dan 100 000 ton bedraagt.
- 4) De reservefondsen, die uitsluitend gespijsd zijn met bijdragen van de sector, zijn nog nooit gebruikt.
- 5) De maatregelen in het kader van de modernisering van de EU-vloot als bedoeld in artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 hebben uitsluitend betrekking op sociale aspecten. Andere vormen van steunmaatregelen om een gunstige context te creëren voor innovatie en het milieu zijn niet voorzien.
- 6) De maatregelen in artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 inzake beroepsopleiding en omscholing zijn relevant voor alle bemanningsleden die de sector verlaten, ook voor schipper-eigenaars, en niet alleen voor personen die het statuut van werknemer bezitten.

---

⁴ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁵ PB C [...] van [...], blz. [...].

- 7) Artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 voorziet in maatregelen om schipper-eigenaars ertoe aan te sporen commerciële samenwerkingsverbanden te sluiten, maar niet in maatregelen om de organisaties die de binnenvaart op EU-niveau vertegenwoordigen te versterken, terwijl sterkere organisaties die de hele Unie bestrijken, kunnen helpen om de versnippering in de sector tegen te gaan.
- 8) Artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 moet derhalve worden gewijzigd en aangevuld met maatregelen met het oog op de opleiding of omscholing van bemanningsleden die niet het statuut van "werknemer" in de sector bezitten, om exploitanten ertoe aan te sporen commerciële samenwerkingsverbanden te sluiten en ter aanmoediging van innovatie van schepen en de aanpassing van de vloot aan de technische vooruitgang op milieugebied,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Artikel 8 van Verordening (EG) nr. 718/1999 wordt vervangen door:

"Artikel 8

Onverminderd artikel 3, lid 5, kan elke lidstaat maatregelen nemen met name om:

- de vervroegde pensionering of de overschakeling naar een andere economische bedrijvigheid te vergemakkelijken van ondernemers van vervoer over de binnenwateren die zich uit de binnenvaart terugtrekken;
- voor de bemanningsleden die de sector verlaten, beroepsopleiding of omscholing te organiseren;
- de vakbekwaamheid in de binnenvaart te verbeteren om de verdere ontwikkeling en de toekomst van het beroep te verzekeren;
- schipper-eigenaars aan te moedigen om zich bij een commercieel samenwerkingsverband aan te sluiten en de organisaties die de binnenvaart op EU-niveau vertegenwoordigen te versterken;
- de aanpassing van de schepen aan de technische vooruitgang te stimuleren om de arbeidsomstandigheden te verbeteren en de veiligheid te verhogen;
- innovatie van schepen en de aanpassing van de vloot aan de technologische vooruitgang op milieugebied aan te moedigen."

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*